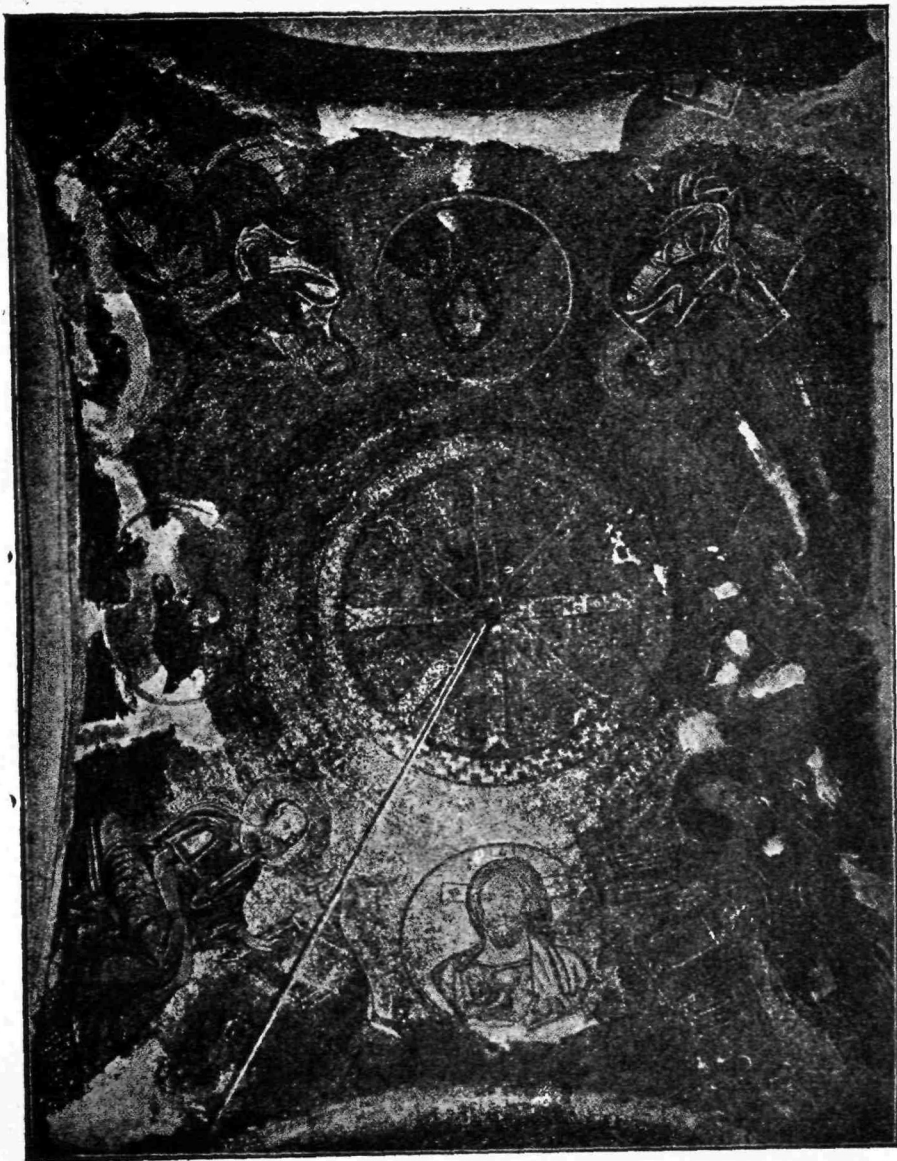

ΝΙΚΑΙΑ

Ὁ ναὸς τῆς Κοιμήσεως
(Ὁ θόλος τοῦ νάρθηκος—Μωσαϊκόν.—Εἰκὼν Β')

★ ΑΠΟ ΤΑ BYZANTINA ΜΝΗΜΕΙΑ ★

Ο ΕΝ ΝΙΚΑΙΑ, ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ

ΑΡΑ τὴν μεσημβρινὴν πλευρὰν τοῦ τείχους ἐν Νικαίᾳ ὑπάρχει ἔξοχον καλλιτεχνικὸν μνημεῖον, ὁ ναὸς τῆς Κοιμήσεως, ἀρχαῖον καὶ πολὺτιμον κειμήλιον τῆς Βυζαντινῆς τέχνης. Εἶνε ἡ ζῶσα ἀνάμνησις τῆς ἐποχῆς τῶν Συνόδων, ἔχων οὕτω ὁ ναὸς οὗτος διπλὴν ἀξίαν. Ἀνήκει εἰς τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν Ἄνατολή ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν νέων ἰδεῶν ἐδημιούρ-

γησε τὸ σχέδιον τῆς μετὰ θόλου βασιλικῆς, τὸ ὁποῖον μετέπειτα ἐξελιχθὲν εἰς ὀκταγώνιον, εἰς τρουλλωτὸν ἢ εἰς σταυροειδὲς ἔδωσε τὰ ὠραιότερα μνημεῖα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχιτεκτονικῆς.

Ἡ ἐκκλησίᾳ τῆς Νικαίας*) συνδυάζει ἐν ἁρμονίᾳ τὰς γωνιώδεις γραμμὰς τῶν βασιλικῶν πρὸς τὰς καμπύλας τῶν τρουλλωτῶν οἰκοδομημάτων. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ διαιρεῖται εἰς πέντε μέρη· τὸν νάρθηκα, τὰ τρία κλίτη καὶ τὸ Ἅγιον βῆμα. Ἡ δυτικὴ πλευρὰ τῆς νάρθηκος (Εἰκὼν Α') ἔχει μῆκος 23 μέτρων, ἡ δ' ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς 4. Ἐκ τοῦ νάρθηκος ὅστις ἔχει ἄνωθεν ὠραιὰς ἐκ ψηφιδωτοῦ εἰκόνας καὶ ἔδαφος ὁμοίως πετοιχιμένον, εἰσέρχεται τις εἰς τὸν κυρίως ναὸν διὰ τριῶν θυρῶν.

Ὁ ναὸς τῆς Κοιμήσεως, καίτοι ἐκ τοῦ χρόνου ὑπέ-

* Ἐκτενὴ καὶ ἀκριβὴ περιγραφὴν ἔγραψεν ὁ κ. Θ. Καβαλιέρος Μαρκουῆζος εἰς τὸ «Ἀπὸ Κων» πόλεως εἰς Νίκαιαν» βιβλίον του.